

FİNANSAL OKURYAZARLIK ARAŞTIRMASI: ERCİYES ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE BİR UYGULAMA

Prof. Dr. Famil ŞAMİLOĞLU
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
familsamiloglu@mu.edu.tr

Yunus Emre KAHRAMAN
yunusemrekahraman@posta.mu.edu.tr

Arş. Gör. Haşim BAĞCI
Aksaray Üniversitesi
hasimbagci@aksaray.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Erciyes Üniversitesinde yapılan anket ile öğrencilerin finansal okuryazarlık davranışlarının analizidir. Ankette Erciyes Üniversitesi'nde okuyan 100 işletme ve 100 diğer bölüm öğrencisinden oluşan bir örneklem kullanılmış; genel finansal okuryazarlık seviyesi, öğrencilerin kredi kartı ve banka/bankamatik alışkanlıkları tespit edilmeye çalışılmışken, işletme-diğer bölüm öğrencileri ile; erkek- kadın öğrencilerle finansal okuryazarlık karşılaştırması, aile eğitim durumunun öğrencilerin finansal okuryazarlıklarına etkisi araştırılmıştır. Araştırmada; işletme öğrencilerinin, diğer bölüm öğrencilerinden; erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden daha iyi finansal okuryazarlık seviyesine sahip olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Okuryazarlık, Kredi Kartı, Finansal Eğitim, Konaklama, Finansal İyilik*

FINANCIAL LITERACY RESEARCH: AN APPLICATION ON THE STUDENTS OF ERCIYES UNIVERSITY

ABSTRACT

This study conducted on 100 management students and another 100 students from other departments aimed to analyze Erciyes University students' financial literacy behaviour. We attempted to determine the overall level of the students' financial literacy and their habits of credit cards, banks and cash machines. Management students were compared with the students of other departments and male students with the female students in terms of their financial literacy levels and the effects of the students' families' educational level on the

financial literacy. It was concluded that management students' financial literacy level was better than those of the other departments and male students than the female students

Keywords: *Financial Literacy, Financial Education, Credit Card, Accomodation, Financial Well-Being*

1. Giriş

Finansal okuryazarlık; Dünyada yaşanan küresel finansal kriz, giderek değişen piyasa koşulları, toplumun demografik yapısındaki değişimler, insanların isteklerindeki artışlar, finansal okuryazarlık konusunu gündeme getirmektedir. Hustan; finansal okuryazarlık üzerine 71 makaleyi inceleyip önde gelen tanımları bulmuştur. Bunlardan (7)'si şunlardır (Hustan, 2010:296-316);

Finansal okuryazarlık, paranın yönetimi ve kullanımı konusunda doğru, verilen bilgiler ışığında yargıda bulunabilme ve efektif kararlar alabilme yeteneğidir (Noctor, 1992:21-24).

Kişisel finansal okuryazarlık, parasal iyiliği etkileyecek şahsi finansal durumlar hakkında; okuma, analiz etme, yönetme ve iletişime geçebilme becerisidir. Bu tanım finansal kararlar alabilmeyi, para ve finansal konuları sıkıntısız bir şekilde tartışabilmeyi, gelecek hakkında planlar yapabilmeyi ve günlük finansal kararları değiştirebilecek hayati olaylara ve genel ekonomik koşullara göre pozisyon alabilmeyi kapsar (Vitt, 2000:5-9).

Finansal okuryazarlık, insanların modern toplumda hayatta kalabilmek için ihtiyaç duyduğu temel bilgidir (Kim, 2001:215-241).

Finansal bilgi, günlük toplumsal fonksiyonları yerine getirebilmek için anlaşılması gereken, anahtar finansal kavramlardan oluşur (Bowen, 2003:33-39).

Tüketici okuryazarlığı kişinin sahip olduğunu düşündüğü ya da gerçekten sahip olduğu finansal bilgi olarak tanımlanır (Couchane, 2008:128-138). Finansal okuryazarlık, bireyin finansal kavramları anlayıp kullanabilmesine atıfta bulunan kavramdır (Servon ve Kaestner, 2008:271). Finansal okuryazarlık; bir insanın finansal kavramları anlayabilme ve kullanabilme yeteneğidir (Servon ve Kaestner, 2008:271).

Finansal okuryazarlığın en temel amaçlarından birisi bireylerin tasarruflarını yönetebilmeleri için yeterli bilgiye sahip olmaları, kişisel borç ve tasarruflarını yönetebilmeleri, kısa ve uzun vadede değerlendirme yaparak paralarını en etkin şekilde kullanmalarınıdır.

Hira, Joo, Groble ve Shim gibi araştırmacılara göre; kişisel finansal olaylarda memnuniyet, genel hayat memnuniyetiyle direkt bağlantılıdır (Hira, 1997:271-290, Joo ve Groble, 2005:271-290; Shim, 2009:708-723).

Finansal okuryazarlık konusunda bilgi eksikliği; efektif olmayan finansal davranışa, tasarruf eksikliğine, finansal kayıtları dikkatle tutmamaya ve daha yüksek kredi borçlarına yol açabilmektedir (Sabri ve Mac Donald, 2010:103-110; Chen ve Volpe, 1998:107-128).

Çalışmanın amacı Erciyes Üniversitesi'nde eğitim gören işletme öğrencileri ile diğer bölüm öğrencileri arasındaki finansal okuryazarlık farkını tespit etmektir. Bu amaçla işletme bölümünden 100 diğer bölümlerden 100 kişinin finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ayırım belirlenmiştir. Araştırmanın akışı; literatür incelemesi, çalışmanın amacı ve önemi, araştırmanın modeli ve uygulama, bulgular, sonuç ve kaynakça sırasıyla devam etmektedir.

2. Literatür İncelemesi

Hustan, finansal okuryazarlık ve bilgi çalışmalarını ortaya çıkardığı tespitler sonucunda kişisel finans temellerini; borçlanma, tasarruf, yatırım ve koruma olarak dört ana kategoride tanımlamış, ayrıca finansal okuryazarlığı; kişisel finans bilgisi anlayışı ve kişisel finans bilgilerinin uygulamaları kullanmak olarak iki boyut üzerinde kavramlaştırmıştır (Hustan, 2010:296-316).

Jappeli ve Padula'a 39 ülkeyi karşılaştırmalı olarak analiz etmiş ve finansal okuryazarlığın, ulusal tasarruflar konusunda güçlü bir belirleyici faktör olduğunu keşfetmiş ve finansal okuryazarlığın ulusal tasarruf seviyesini direkt etkileyen faktörlerden biri olduğunu bulmuştur. Bu çalışmaya göre, genel finansal okuryazarlık skorunun standart sapmasındaki bir seviyelik artış ulusal tasarrufun % 3,6 artmasını sağladığını bulmuştur (Japelli ve Padula, 2011:272).

Finansal okuryazarlıkta cinsiyetlerle ilgili olarak batılı ülkelerde birçok araştırma yapılmış ve yapılan araştırmalarda genel olarak erkeklerin kadınlardan, daha yüksek başarı gösterdikleri görülmüştür (Mandell, 2008:257-279; Cole, 2008:117; Worthington, 2004:95; Chen ve Volpe, 1998:107-128; Lusardi ve Mitchell, 2006,2009; Almenber ve Save Söderbergh, 2011:112; Monticone, 2009:403-422; Goldsmith ve Goldsmith, 1997:1169-1170).

Almenberg ve Save Söderbergh yaptıkları araştırmada, İsveçli bireyler arasında kadınların aile içi ekonomik kararlara nadiren karışması kaynaklı, finansal okuryazarlık konusunda büyük cinsiyet farkları oluştuğunu gözlemişlerdir (Almenberg ve Save Söderbergh, 2011:112).

Murphy, işletme okuyanların okumayanlara göre ve eğitimli ailelerin eğitimsiz ailelere göre daha yüksek bir finansal okuryazarlık seviyesine sahip olduğunu tespit etmiştir (Murphy, 2005:478-488).

Lusardi ve Mitchell, finansal okuryazarlık seviyesi düşük bireylerin daha az tasarrufta bulunduğunu tespit ederek (Lusardi ve Mitchell, 2006:1, 2007: 205-224, 2008: 35-44), Banks'in çalışmasıyla paralel bir sonuca ulaşmıştır (Banks, 2009: 381-410).

Dick ve Jaroszek hayat döngüsü hipotezine göre genç aileler, gelecekteki gelirini artırmak amacıyla borç alır ve uzun vadede tüketim dengelerini sabitleştirmeye çalışırlar. Bu model hane halkının zamansal olarak tutarlı seçimlerine göre yararlarını maksimize edebilecek şekilde rasyonel kararlar aldıklarını ifade eder. Fakat ampirik çalışmalar pratik finansal karar alma mekanizmalarının (hane halkı tarafından) işleyiş biçiminde önemli

kısıtlamalar koyduğu için rasyonellikten sapmalar ortaya çıkmıştır (Dick ve Jaroszek, 2013:6-13).

Birçok çalışma gösteriyor ki refah seviyesi finansal okuryazarlık üzerinde pozitif etkiye sahiptir. Delavande'a göre refah seviyesinin pozitif etki yapmasının sebebinin finansal bilgiye erişimin kişinin kendi serveti artıkça, servetini yönetebilme kabiliyetine sahip olma isteği ile alakalı olduğunu iddia etmiştir (Delavande, 2008:190).

3. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Öğrencilerin finansal kararlarını nasıl verdiği veya ne kadar bilgili oldukları ayrıca hayatına finansal okuryazarlığını nasıl etki ettiği konusunda veriler elde edilmeye çalışılacaktır. Kişilerin ve ailelerin eğitim seviyelerinin finansal okuryazarlık ve finansal okuryazarlık bilinci nasıl etkilediği araştırılacaktır. Öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin ne durumda olduğu araştırılacaktır. İşletme öğrencileri ile diğer bölüm öğrencileri arasında finansal okuryazarlık bakımından fark olup olmadığı araştırılacaktır. Erkek öğrenciler ile Kadın öğrenciler arasında finansal okuryazarlık bakımından fark olup olmadığı araştırılacaktır. Öğrencilerin son güncel Kredi kartındaki taksit sınırlandırması ile ilgili ne düşündükleri araştırılacaktır. Öğrencilerin finansla ve finansal okuryazarlık ile ilgili tanımları bilip bilmediği araştırılacaktır. Finansal tanımları İşletme öğrencilerinin mi daha iyi bildiği, yoksa diğer bölüm öğrencilerinin mi daha iyi bildiği araştırılacaktır. Finansal tanımları erkek öğrencilerin mi, yoksa kadın öğrencilerin mi daha iyi bildiği araştırılacaktır. Öğrencilerin kredi kartı kullanma alışkanlıkları araştırılacaktır. Öğrencilerin tasarruf alışkanlıkları araştırılacaktır.

4. Araştırmanın Modeli ve Uygulama

Kayseri ilinde bulunan Erciyes Üniversitesinde, Rektörlükten izin alınarak (100) işletme bölümü öğrencisi (100) ise diğer bölümlerden olmak üzere (200) öğrenci üzerinde, yüz yüze görüşülerek anket çalışması yapılmıştır. Yapılan anket çalışmaları istatistiksel hale getirilerek SPSS programı kullanılarak yorumlanmıştır. Yapılan çalışmada, bütün öğrencilerin kendileri hakkında sorulan soruları net ve doğru olarak yanıtladığı varsayılmıştır.

5. Bulgular

Araştırmada yer alan 200 kişilik örneklem, ağırlıklı olarak erkek katılımcılardan, 23 yaş ve altında yaş grubundan ve aile eğitim düzeyi olarak lise ve üzeri eğitime sahip öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan 2 kişi anket sorusuna cevap vermemiş ve değerlendirmeye dâhil edilmemiştir. Araştırmanın 20 ile 24 yaş aralığında deneklerden oluştuğu söylenebilir. Deneklerin demografik bilgileri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır. (Tablo 1) Araştırmaya katılan öğrencilerden 104'ü (%52) erkek, 91 (%45,5)'i ise kadın olmuştur. Yapılan anketlerden 5 tanesi geçersiz sonuç vermiştir. Kadın-erkek dağılımında çok büyük bir dengesizliğin olmadığı görülmüştür. Araştırma sonucunda deneklerin büyük çoğunluğunun annelerinin eğitim durumu lise (80 kişi) (%40) olarak belirlenmiştir. Diğer dağılımlar ise ilkokul mezunları 41 kişi (%20,5), ortaokul mezunları 43 kişi (%21,5), lisans mezunları 32 kişi (%16) ve lisansüstü mezunlar ise 2 kişi (%1) olduğu görülmektedir. İşletme

okuyan öğrencilerin annelerinin büyük çoğunluğu ilköğretim (32 kişi) ve lise (32 kişi) oluştururken bu rakam diğer bölüm okuyan öğrencilerde lise (48 kişi) ortaokul (22 kişi) şeklinde dağılım göstermektedir. Araştırma sonucunda deneklerin büyük çoğunluğunun baba eğitim durumu lise (95 kişi) (%47,5) olarak belirlenmiştir. Diğer dağılımlar ise ilköğretim mezunları 23 kişi (%11,5), ortaokul mezunları 28 kişi (%14), lisans mezunları 46 kişi (%23) ve lisansüstü mezunlar ise 8 kişi (%4) olduğu görülmektedir. İşletme okuyan öğrencilerin babalarının büyük çoğunluğu eğitimi ilköğretim (19 kişi) ve lise (42 kişi) oluştururken bu rakam diğer bölüm okuyan öğrencilerde lise (53 kişi), lisans (26 kişi) şeklinde dağılım göstermektedir.

Yapılan ki-kare testi sonucunda araştırmaya katılanların okudukları fakültenin anne baba eğitim durumu ile anlamlı bir ilişkisi vardır. Deneklerin cinsiyetiyle okudukları fakülte arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Finansal okuryazarlığın sadece aile içinde verilen bir eğitim olmaması gerekir. Bu nedenle finansal eğitim programları ilköğretimden yükseköğretime okul müfredatlarının içinde yer almalıdır. Bireylerin finansal okuryazarlığın ne olduğunu biliyor musunuz şeklinde sorulan soruya 62 kişi %31,5 evet derken 137 kişi %68,5 hayır demiştir. İşletme öğrencileri ve diğer bölüm öğrencileri karşılaştırıldığında finansal okuryazarlığı biliyorum diyen işletme öğrencileri işletme bölümü içerisinde 37 kişi ile %37,3 oranındadır. Bu oradan diğer bölüm öğrencilerinde 25 kişiyle bölüm içerisinde %25'dir. Finansal okuryazarlığın ne olduğunu bilmeyenlerin oranı işletme bölümünde 63 öğrenci ile %62,7 olurken diğer bölüm öğrencilerinde 75 öğrenci ile

%75'dir. (Tablo 2) Erkek ve kadın öğrenciler karşılaştırıldığında finansal okuryazarlığı biliyorum diyen erkekler 36 kişi ile %34,6 oranındadır. (Tablo 3) Bu oradan kadın öğrencilerinde 23 kişiyle %25,6'dır. Toplam 200 anket içinde 91 kişi (% 45) finansal durumunu yönetme konusunda kendisini orta düzeyde başarılı, 74 kişi %37 oldukça başarılı ve 33 kişi (%16,5) başarısız görmektedir. Kendini orta düzeyde başarılı- orta düzeyde başarılı görenlerin oranı incelendiğinde 165 kişi (%82,5) olarak görülmektedir. Öğrenciler finansal okuryazarlığın ne olduğunu bilmediğini söylemelerine rağmen kendilerini finansal konularında başarılı görmektedirler. Yapılan ki-kare sonuçlarına göre ankete katılan öğrencilerin para harcama ve yönetme bilgilerini nereden edindiklerinin ailelerinin eğitim düzeyi ve okudukları fakülte ile ilişkisinin olduğundan söz edilememektedir.

Diğer bölümlerdeki 49 öğrencinin finansal durumu yönetmede oldukça başarılıym derken işletme bölümü öğrencilerinde bu sayı sadece 25'tür. Bu durum finansal bir eğitim alan İşletme bölümü öğrencilerinin sadece yukarıda sayılan üç etken ile değil finansal konulardaki farkındalıkları ile birlikte finansal başarılarını yorumlamış oldukları düşünülebilir.

Aylık bütçe yapma alışkanlığı ile düzenli para biriktirme alışkanlığı arasında ilişki bulunmaktadır. Buradan aylık bütçe yapan öğrencilerin gelir ve giderlerini kontrol altında tuttuğu ve buna bağlı olarak da belirli bir parayı tasarruf ettiği anlaşılmaktadır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılanların Yaş Dağılımı

Yaş			
Frekans			% (%)
Geçerli	18,00	2	1,0
	19,00	9	4,5
	21,00	33	16,5
	22,00	37	18,5
	23,00	45	22,5
	24,00	30	15,0
	25,00 üzeri	16	8
Toplam	198	99,0	
Geçersiz		2	1,0
Toplam		200	100,0

Tablo 2: Finansal Okuryazarlık İşletme ve Diğer Bölümler Karşılaştırması

			Finansal okuryazarlık nedir biliyor musunuz?		Toplam
			Evet	Hayır	
Bölüm	İşletme	Sayı	37	62	99
		Bölüm Yüzdesi	37,3%	62,7%	100,0%
		Finansal okuryazarlık nedir biliyor musunuz?	59,6%	45,2%	49,7%
		Toplam	18,5%	25,6%	49,7%
	Diğer	Sayı	25	75	100
		Bölüm Yüzdesi	25%	75%	100,0%
		Finansal okuryazarlık nedir biliyor musunuz?	40,4%	54,8%	50,3%
		Toplam	12,7%	37,7%	50,3%
Toplam	Sayı	62	137	199	
	Bölüm Yüzdesi	31,2%	68,8%	100,0%	
	Finansal okuryazarlık nedir biliyor musunuz?	100,0%	100,0%	100,0%	
	Toplam	31,2%	68,8%	100,0%	

Tablo 3: Kadın-Erkek Finansal Okuryazarlık Karşılaştırması

			Finansal okuryazarlık nedir biliyor musunuz?		Toplam
			Evet	Hayır	
Cinsiyet	Erkek	Sayı	36	68	104
		Bölüm Yüzdesi	34,6%	65,4%	100,0%
		Genel Yüzde	61,0%	50,4%	53,6%
		Toplam	18,6%	35,1%	53,6%
	Kadın	Sayı	23	67	90
		Bölüm Yüzdesi	25,6%	74,4%	100,0%
		Genel Yüzde	39,0%	49,6%	46,4%
		Toplam	11,9%	34,5%	46,4%
Toplam	Sayı	59	135	194	
	Bölüm Yüzdesi	30,4%	69,6%	100,0%	
	Genel Yüzde	100,0%	100,0%	100,0%	
	Toplam	30,4%	69,6%	100,0%	

Tablo 4: Kredi Kartı uygulamasında yapılan değişikliklere bakış (taksit sayısının azaltılması ve sınırlandırılması)

		Frekans	Yüzde
Geçerli	Olumlu	77	38,5
	Olumsuz	60	30,0
	İlgilenmiyorum	52	26,0
	Toplam	189	94,5
Geçersiz		11	5,5
Toplam		200	100,0

Ankete katılanlardan 147 kişi (%73,5) gelirinin giderlerini karşıladığını beyan ederken 53 kişi (%26,5) karşılamadığını beyan etmiştir.

Günümüzde bankaların teknolojik gelişmelerin sunduğu olanakların artmasıyla alternatif dağıtım kanallarını yaygınlaştırdığını söylemek mümkündür. Alternatif dağıtım kanallarının başlıca olanlarından biri ATM cihazlarıdır. Günümüzde vadesiz mevduat sahibi olanların kolaylıkla edinebildikleri ATM kartları kişilerin nakit taşıma alışkanlıklarını azaltmakta böylelikle kaydi para yaratmaktadır. Alışverişlerde de kullanılabilen ATM kartları

kredi kartları gibi nakit taşıma zorunluluğunu ortadan kaldırmaktadır. Bu sayede de bankaların mevduat kapasitelerini geliştirmekte, kişileri de tasarrufa yönlendirmektedir.

Kredi kartları, bankacılık sisteminin önemli araçlarından birisidir. Nakit para taşıma zorunluluğunu ortadan kaldıran, gerektiğinde alışverişlerde vade sağlayan bu araç, yaygın finansal ürünlerden biri olarak görülmektedir. Araştırmada yer alan 200 öğrenci içinde kredi kartı sahibi olanların oranı % 49 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin yarıdan fazlasının kredi kartı kullanmaması önemli ve araştırılması gereken bir veridir. Bankaların öğrencilere yönelik düşük limitli, kart kullanım bedeli istemediği kredi kartları servis etmesine rağmen, kredi kartı kullanılmaması farklı nedenlerden kaynaklanmakta olabilir. Kredi kartı sahibi olan öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 30) 1 adet kredi kartı sahibidir. Kredi kartı harcama kalemlerinde ise dikkat çekici bir veri bulunmaktadır. Normal koşullar altında öğrencilerin harcama kalemleri içinde en fazla yer tutması beklenen eğitim öğretim giderleri kalemi sıralamada daha alt sıralarda yer almaktadır. Kredi kartı harcama kalemi içinde en fazla yer tutan madde % 18 oranıyla yeme içme ve % 17 oranıyla giyim olarak belirlenmiştir.

Kredi kartı, para taşıma zorunluluğunu ortadan kaldıran, günlük yaşamda alışveriş kolaylığı sağlayan bir araç olarak görülmektedir. Gerek kredi kartları kullanıcılarına verilirken gerekse işlem prosedürü olarak karmaşık uygulamalara ve ayrıntılı maddeler içeren sözleşmeye sahiptir. Kredi kartı müşterileri, kartlarını alırken ve kullanırken bu sözleşme maddelerinden haberdar olduklarını, sözleşme imzalayarak ortaya koyarlar. Dolayısıyla kredi kartı kullanımına ilişkin temel kavramlardan haberdar olmak, kartların doğru bir biçimde kullanılmasını sağlayabilir.

Uygulanan anket sonuçlarına göre kredi kartı kullanan öğrencilerin en yüksek ödeme kalemleri ile cinsiyetleri arasında bir ilişki olduğu görülmektedir. Çapraz tablo sonuçlarına bakıldığında kız öğrenciler erkeklere göre giyim alışverişlerine daha çok pay ayırırken, erkek öğrencilerin de kız öğrencilere göre yiyecek ve eğlence kalemlerine daha fazla pay ayırdığı gözlemlenmektedir. Ayrıca işletme bölümü öğrencilerinin sınıfları ile finansal durumunu yönetmede başarılıym diyen öğrenciler arasında bir ilişki bulunmamaktadır. Bunun sonucunda öğrencilerin finansal başarıdan algılarının finansal kavramlar hakkındaki bilgi düzeyleri olmadığı varsayımı desteklenmektedir. Öğrenciler finansal konularda bilgilendikçe, kendilerini finansal olarak başarılı algılamamaktadırlar.

6. Sonuç

Bu çalışmada Erciyes Üniversitesinde 100 işletme bölümü öğrencisi ve 100 diğer bölüm öğrencileri üzerinde yapılmış ve genel olarak finansal okuryazarlık hakkındaki literatürle paralel sonuçlar bulunmuştur.

Bizim baştan öngördüğümüz hipotezlerde bir istisna dışında yanlış olmadığı anket sonuçlarıyla doğrulanmıştır. Kısaca özetlemek gerekirse;

- İşletme öğrencilerinin diğer bölüm öğrencilerinden daha başarılı olacağı öngörüştük; bu öngörümüz "(Murphy, 2005: 478-488) işletme bölümü lisans öğrencilerinin işletme okumayan öğrencilere göre daha yüksek finansal okuryazarlığa sahip" hipotezi ile

orantılı çıkmış ve işletme okuyan öğrencilerin % 37,3'ü finansal okuryazarlığı bildiğini söylerken diğer bölüm öğrencileri %25'te kalmıştır.

- Ailelerin finansal okuryazarlık eğitiminde bireyler üzerinde etkili olduğu öngörülmüştük; bu öngörümüz Hira'ya göre "bireyler ailelerin içindeki paranın kullanımının değişkenliğine göre (ve buna paralel olarak) parasal alışkanlıklar geliştiriyorlar." (Hira, 1997:271-290). Bu önermeden ortaya çıkan sonuç ise finansal okuryazarlıkta orta düzeyde başarılı olduğu, para harcama ve yönetme bilgilerinin büyük oranda aileden (%35) kaynaklandığı ortaya çıkmıştır.

- Öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin yeterli düzeyde olduğu, fakat tanımlar konusunda bilinçli olmadıkları öngörümüz, finansal okuryazarlığı biliyorum diyen (bütün bölümler) öğrenciler %31 iken, finansal tanımların bilinirlik oranının % 9,5 ile yüzde % 55 arasında değiştiği, en fazla bilinirliğe sahip olan kredi kartı ödeme tarihi iken en az bilinirliğe sahip olan risk getiri oranları olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlara anket sorularıyla ulaşılmış olup bu konuda kesin sonuçlara varılmamıştır sadece analiz sonucunda tahmin yapılmıştır.

- Erkek öğrencilerin, kadın öğrencilere oranla daha iyi bir finansal okuryazarlık seviyesine sahip olacağı öngörümüz, Chen ve Volpe'nin "finansal okuryazarlık konusunda erkekleri kadınlardan daha başarılı bulduklarını söylemişlerdir." (Chen ve Volpe, 2002: 107–128) Bu çalışmada da ankete katılan erkeklerin % 61'i finansal okuryazarlığı bildiğini söylerken kadınların % 39'u finansal okuryazarlığı bildiğini söylemiştir.

- Öğrencilerin kredi kartı taksit sınırlandırmasına olumsuz olarak bakacakları öngörülmüş, yapılan çalışma sonucunda öğrencilerin %38,5 sınırlandırmaya olumlu baktığı, %30'unun olumsuz baktığı ve %26'sının ilgilenmediği sonucu çıkmış, taksit sayısı ile ilgili öngörümüz gerçekleşmemiştir. (Tablo 4)

- Finansal tanımları İşletme öğrencilerinin diğer bölüm öğrencilerine oranla daha iyi bileceği öngörülmüş, yapılan çalışma sonucunda; bileşik faiz hariç olmak üzere işletme öğrencilerinin bütün tanımları diğer bölüm öğrencilerinden daha iyi bildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

- Finansal tanımları erkek öğrencilerin kadın öğrencilere oranla daha iyi bildiği öngörülmüş, yapılan çalışma sonucunda erkek öğrencilerin hazine bonusu, hisse senedi ve risk getiri hariç olmak üzere diğer bütün tanımlarda kadın öğrencilere göre daha başarılı olduğu görülmüştür.

Kaynakça

- Almenberg, J. & Save-Söderberg J. (2011). Financial literacy and retirement planning in Sweden. CeRP Working Paper, No:112, Italy.
- Banks, J., O'Dea, C. & Oldfield, Z. (2009). Cognitive function, numeracy and retirement saving trajectories. *Economic Journal*, 120 (November): F381-F410.

- Bowen, C. F., & Jones, H. M. (2006). Empowering young adults to control their financial future. *Journal of Family and Consumer Sciences*, 98 (1), 33-39.
- Chen, H., & Volpe, R.P. (1998). An analysis of personal financial knowledge among college students. *Financial Services Review*, 7 (2), 107-128.
- Cole, S., Sampson, T. & Zia, B. (2008). Money or knowledge? What drives the demand for financial services in developing countries? Harvard Business School Working Paper, No: 09-117.
- Courchane, M., Gailey A. & Zorn, P. (2008). Consumer credit literacy: What price perception? Elsevier, *Journal of Economics and Business*, 60, 125-138.
- Delavande, A., Rohwedder, S. & Willis, R. (2008). Preparation for retirement, financial literacy and cognitive resources. Michigan Retirement Research Center Working Paper, No:190.
- Dick, J. (2013). Knowing what not to do: financial literacy and consumer credit choices, Master Thesis: 6-14.
- Goldsmith, E. B., & Goldsmith, R. E., (1997). Sex differences in financial knowledge: a replication AND extension. *Psychological Report* 81: 1169-1170.
- Hira, T.K. (1997). Financial attitudes, beliefs, and behaviours: differences by age. *Journal of Consumer Studies and Home Economics*, 21, 271-290.
- Huston, S.J. (2010). Measuring financial literacy. *The Journal of Consumer Affairs*, 44(2), 296-316.
- Jappelli, T. & Padula, M., (2011). Investment in financial literacy and saving decisions. CSEF Working Paper, No. 272, University of Naples, Italy.
- Jappelli, T., (2010). Financial Literacy: An International Comparison. *The Economic Journal* 120 (December): F429–F451
- Joo, S., & Grable, J.E. (2005). Employee education and the likelihood of having retirement saving program. *Financial Counseling and Planning*, 16 (1), 37-49.
- Kim, Jinhee. 2001. Financial knowledge and subjective and objective financial well- being. *Consumer Interests Annual* 47, 215-241.
- Lusardi, A. & Mitchell, O. S., (2007a). Financial literacy and retirement preparedness: Evidence and implications for financial education, *Business Economics*, 35-44.
- Lusardi, A. & Mitchell O. S., (2007b). "Baby boomer retirement security: the roles of planning, financial literacy, and housing wealth," *Journal of Monetary Economics*, 54, 205-224.

- Lusardi, A. & Mitchell, O.S., (2006). "Financial literacy and planning: implications for retirement well-being" Pension Research Council Working Paper No:2006-1. Philadelphia.
- Mandell, L. (2008). In overcoming the saving slump: how to increase the effectiveness of financial education and saving programs, ed. Annamaria Lusardi, 257-279. University of Chicago Press.
- Monticone, C. (2010). How much does wealth matter in the acquisition of financial literacy? *The Journal of Consumer Affairs* 44 (February): 403-422.
- Murphy, A.J. (2005). Money, money, money: an exploratory study on the financial knowledge of black college students. *College Student Journal*, 39 (3), 478-488.
- Noctor, M., Stoney, S. & Stradling, R. (1992). Financial literacy: a discussion of concepts and competences of financial literacy and opportunities for its introduction into young people's learning. NFER Report for the National Westminster Bank. London, The United Kingdom. 21-24
- Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD) (2005/91).
Financial Literacy: Analysis of Issues and Policies. Paris: OECD. 3-8
- Sabri, M.F., & MacDonald, M. (2010). Savings behavior and financial problems among college students: The role of financial literacy in Malaysia. *Cross-Cultural Communication*, 6 (3), 103-110.
- Servon, L J, & Kaestner, R. (2008). Consumer financial literacy and the impact of online banking on the financial behavior of lower-income bank customers. *Journal of Consumer Affairs*, 42 (2), 271.
- Shim, S., Xiao, J.J., Barber, B.L., & Lyons, A.C. (2009). Pathways to life success: A conceptual model of financial well-being for young adults. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30, 708-723.
- Vitt, L., Anderson, C., Jamie Kent, J., Lyter, D., Siegenthaler, J. & Ward J. (2000). Personal finance and the rush to competence: financial literacy education in the U.S. *Institute for Socio-Financial Studies*, 5-9.